

Таким чином, у ЗВО менеджмент інноваційної діяльності має такі напрями: стратегічне управління, операційна діяльність, управління якістю освітніх послуг, маркетинг, фінанси, кадри, науково-дослідна робота, робота з стейкхолдерами, корпоративне управління. Особливої уваги в процесі впровадження інноваційної моделі управління ЗВО потребує використання новітніх технологій, управління якістю освітніх послуг.

Менеджмент інноваційної діяльності у ЗВО передбачає комплексний підхід до управління інноваційним процесом, що базується на використанні різних технологій та інструментів. Впровадження цих технологій дозволяє ефективно планувати та реалізовувати інноваційні проекти, забезпечувати фінансову стабільність, ефективно використання ресурсів, а також створювати сприятливі умови для розвитку культури інноваційного підприємництва у вищій школі.

Список використаних джерел:

1. Даниленко Л.І. Управління інноваційною діяльністю в загальноосвітніх навчальних закладах: моногр. К. : Міленіум, 2004. 358 с.

НЕГАТИВНИЙ ІМІДЖ ЯК НОСІЙ ДЕСТРУКТИВНОЇ ЕНЕРГІЇ

Бабенко І. В.
Полтава, Україна

Останніми десятиліттями європейські бізнесові цінності поступово стають і цінностями освітньої сфери, у тому числі й оновлюваної України, оскільки внески капіталу (грошового, людського) цивілізованого світу в освітні „банки” стають найефективнішими, щодо отримання прибутків будь-якого гатунку (грошових, інтелектуальних, моральних, духовних). Відтак набувають особливого наукового розголосу іміджеві проблеми носіїв освітньо-виховних ідей (особливо менеджерів – управлінців освітніми закладами) та їхнього втілення.

„Педагогічна Конституція Європи” серед багатьох своїх тез у Розділі 6 (ст. 6.1; ст. 6.2: „Основні компетенції європейського вчителя”) наголошує, зокрема, і на такому: „Головним завданням підготовки європейського вчителя є формування здатності до практичної навчально-виховної діяльності як динамічного поєднання етичних цінностей... Основними компетентностями, якими має володіти вчитель ХХІ століття є: ...лідерська компетентність... емпатія – здатність розуміти переживання учня чи студента та співпереживати у процесі спілкування” [6]. І ці компетентності – одні з нинішніх фундаційних компетентностей позитивного іміджу як вчителя НУШ, так і викладача університету, а відтак – й еталон для учнів, студентів.

Певну роль у соціумі завжди відіграє і діаметрально протилежний – деструктивний – імідж, не покидає він й освітні заклади, а тому і до нього має бути звернена пильна увага. Деструкція – дія чи процес із сенсом „руйнація”:

пошкодження, злам, перетворення на руїну: термін, у котрого кілька, й вагомих, значень руйнування: у мистецтві, літературі, етиці це – філософська категорія, особливий спосіб організації (уявної дезорганізації, процес якогось типу зрушення, руйнування структури) образного матеріалу; деструкція у загальній психології – заперечення традицій тлумачення прихованих сенсів: аналітичне поняття, уведене в науку феноменологом, німецьким філософом, одним з найбільш впливових мислителів ХХ ст. М. Гайдеггером: „Деструкція – процес, спрямований проти окостеніння та скам’яніння минулого у формі традиції. Якщо для самого буттєвого питання має бути досягнуто прозорості притаманної йому історії, то потрібне розхитування закостенілої традиції та відшарування нарощених нею сховок” [5]. Деструкція, зокрема, у психології творчості – розуміння явища у вигляді руйнації (розбитті) стереотипу, а чи включення явища до зовсім нового контексту. Але загалом „Деструктивна поведінка – руйнівна, тобто така, що відхиляється від медичних і психологічних норм, призводить до порушення якості життя людини, зниження самооцінки і емоційним порушенням, що у підсумку призводить до стану соціальної дезадаптації особистості та до її повної ізоляції. Виникнення деструктивної поведінки відбувається під впливом соціально-економічних, індивідуально-психологічних та інших чинників”, як зазначають українські вчені, зокрема, психологиня В. С. Шкраб’юк та історик П. В. Шкраб’юк [8]. Деструктивна ж енергія – то думка, почуття, дія, котрі виробляють енергію негативної частоти, що має і подальше посилення до тих, на кого спрямована, за принципом доміно.

Отож, нині педагогам цікаві питання деструкції професійного іміджу і те, як вона може вплинути на репутацію, престиж. На наше переконання, цією проблемою нерідко нехтують, але ж саме такий професійний імідж, будучи частиною особистого бренду, складає перше враження про людину, щоденно працює на репутацію, має прямий вплив на подальшу траєкторію взаємодій педагогів із колегами, учнями, студентами, свідомо чи напівсвідомо підштовхуючи і їх до деструктивних змін у поведінці власній та оточуючих. Так, коли учень, студент, а то й учитель, викладач, котрі виставляють себе напоказ зі психологічно-зухвалим викликом „Я – свій хлопець!”, особливо у соціальних мережах, інколи на мільйонні аудиторії – в оголеному чи напівоголеному вигляді, у рваній одежі з пацьорками, з цигаркою у роті й фразами найнижчого стилістичного шару мови неукраїнського походження (українці за своїм історизмом цнотлива нація), а чи у нетверезому стані, зі спиртним, – несуть своїм образом особливе посилення його споживачам: деструктивну енергію, ідеї безсоромності, вимоги неосуджуваності їх з боку соціуму.

„Звичайно, деструкція викликає конотації з руйнуванням, однак, приміром, той же М. Гайдеггер вважав, що негативна сторона деструкції спрямована на сучасне і є побічною. Головне її завдання – збереження традиції шляхом очищення її від паразитичних нашарувань і тим самим окреслення її справжніх кордонів” [5]. І тут, аби відрізнити ту деструктивність в іміджі, котра, ламаючи заскорузлі стереотипи, не несе шкоди соціуму, від тієї, що

започатковує низку впливів з від'ємним знаком, у педагогів мають спрацьовувати дуже тонкі оцінювальні механізми, створювані неокласичними освітою, вихованням, котрі далекі від нудного святенництва, моралізаторства, мають спиратися не лишень на досвід народу, нації, оцінки прогресивних сучасників-науковців, а найбільше – на новітнє прогностичне мислення, засади моралі гуманістичного суспільства.

Гуманістична ідея відповідності зовнішнього образу внутрішньому, душевному, про що мріяли педагоги європейської минувшини, свого часу підтримав, розширив геній практичної педагогіки А. С. Макаренко. З праць гуманіста ми відслідковуємо: у формуванні професійного іміджу актуальна й на сьогодні думка про оволодіння педагогами не тільки фаховими знаннями, але й навичками, до котрих він відносив уміння красиво говорити, вести діалог, організовувати, володіти мімікою, аби надати обличчю необхідного виразу, глибоко тамувати внутрішній негативний настрій, жартувати, бути й „красиво сердитим” за потреби [4]. Макаренко переконує: майбутні педагоги, науковці, обов'язково повинні викладати елементи виховної техніки: класичну постановку голосу, пози, володіння обличчям, тілом. Так, володіючи голосом, вихователь може багато: „Я став справжнім майстром тільки тоді, коли навчився говорити „Йди сюди” з 15 – 20 відтінками, коли навчився надавати 20 нюансів виразу обличчю, постаті, голосу” [4, с. 147]. Між зовнішністю та діями людини вчений проводив паралель: „Вихователь, котрий витяг з кишені брудну, зібгану хусточку, вже не вихователь” [там же, с. 148]. Про це саме говорять і численні проекти етичного кодексу педагога, котрі розробляються теоретиками, практиками вітчизняної педагогіки від ЗДО, початкових та середніх освітніх закладів до вищих. Так, в одному з проектів сказано: „Вчитель постійно дбає про культуру своєї мови і спілкування. В його мові немає ненормативної, нецензурної лексики, грубих, образливих фраз. Пияцтво, тютюнопаління несумісні з професією вчителя” [1]. Але чи не найкраще про імідж, що несе позитивну енергетику вихованцям, висловився В. О. Сухомлинський: „Справжня педагогічна етика – в тому, щоб дитина сприймала добро й виховувалася добром” [7].

Список використаних джерел:

1. Всеукраїнська експертна мережа Етичний кодекс українського педагога (проект). URL: http://www.experts.in.ua/baza/analitic/index.php?ELEMENT_ID=11292 (дата звернення: 19.01.2023).
2. Деструктивна енергія. URL: <https://absolutera.ru/wiki/destruktivnaya-energiya> (дата звернення: 13.01.2023).
3. Деструкція : Енциклопедія сучасної України. URL: <https://esu.com.ua/article-26324> (дата звернення: 17.01.2023).
4. Макаренко А. С. Про виховання. К., 1978. 344 с.
5. Марков Б. В. Герменевтика Dasein та деструкція онтології у Мартіна Гайдеггера. URL: <http://anthropology.ru/ru/text/markov-bv/germenevtika-dasein-i-destrukciya-ontologii-u-martina-haydeggera> (дата звернення: 14.01.2023).

6. Педагогічна Конституція Європи. URL: <https://svitovid6.webnode.com.ua/news/pedagogichna-konstitutsiya-jevropi/> (дата звернення: 12.01.2023).
7. Сухомлинський В. О. Як виховати справжню Людину? URL: <https://spadok.org.ua/tradytsionalizm/vasyl-sukhomlinskyu-yak-vykhovaty-spravzhniu-liudynu> (дата звернення: 03.01.2023).
8. Шкраб'юк В. С., Шкраб'юк П. В. Психологія особистісних та поведінкових деструкцій URL: <https://kztkp.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/78/2020/03/Психологія-особистісних-та-поведінкових.pdf> (дата звернення: 13.01.2023); Звернення науковців до влади. URL: <https://tyzhden.ua/zvernennia-naukovtsiv-do-vlady/> (дата звернення: 14.01.2023).

ПЕРСПЕКТИВНЕ ПЛАНУВАННЯ РОЗВИТКУ НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ЯК УПРАВЛІНСЬКЕ ЗАВДАННЯ КЕРІВНИКА ЗЗСО

*Бабич В. Г.
Полтава, Україна*

Сучасний етап реформування української освіти та створення нової української школи вимагає принципово нових ефективних систем управління. Проблема розроблення ефективного планування розвитку навчального закладу є однією з найбільш актуальних в теорії і практиці управління. Помітна і певна неухвага до планування майбутнього. Але переважна більшість науковців і практиків схиляється до тієї думки, що планування і далі зберігає величезне значення для кожної держави, яка прагне конкурентоспроможності.

Перспективний план розвитку навчального закладу є комплексом науково-методичних, матеріально-технічних та управлінських проєктів із визначенням шляхів їх реалізації. У ньому максимально враховані потреби педагогічного, учнівського та батьківського колективів школи. Планування дає можливість колективу закладу вийти на більш високий рівень організації освітнього процесу, обґрунтувати хід безперервного розвитку. Протягом останніх років у різних країнах спостерігається тенденція планування розвитку освіти на тривалий період. У документах Європейської комісії йдеться про такі терміни: оперативне планування – 1-2 роки; стратегічне планування – 5-6 років; планування віддаленого майбутнього – 10, 20 або більше років.

Актуальність проблеми оновлення систем внутрішнього шкільного управління безпосередньо пов'язана з реаліями життя, серед яких головними є: необхідність закладу освіти швидко пристосовуватись до зовнішніх змін і виживати; забезпечення оптимального функціонування навчального закладу; постійний пошук резервів оновлення та ідей розвитку. Аби розв'язати ці та багато інших питань, управління повинно бути якісним.

Проте реалії сьогодення свідчать, що система управління у значній частині загальноосвітніх навчальних закладів має серйозні недоліки: відсутня цільова основа системи; управління недостатньо орієнтоване на розвиток координаційних та комунікативних зв'язків; система управління не повною